Anul al 55-lea

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Nr. 180 Duminică 3 Iulie 1938
12 Pagini P. IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. . T. No. 120.288/93.

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Invazia străinilor in meserii

Delegați a nenumărate asociații de meșteșugari români din ramura construcției s'au întrunit deunăzi, ca să-și împărtășească unii altora necazurile legate de exercitarea profesiunii lor. Și printre acestea plângerea mai des repetată de exponenții diferitelor asociații, reprezentând tot atâtea meșteșuguri deosebite, a fost aceea privitoare la invazia și concurența străinilor.

Aceleași cuvinte de revoltă și de protest s'au putut auzi din rândurile mozaicarilor, astfaltgiilor și pavatorilor, ca și din gura lemnarilor, tâmplarilor, tinichigiilor, instalatorilor de încălziri centrale, etc. Toți s'au plâns că meseria lor este invadată azi de minoritari și chiar de pripășiți cu pașapoarte, cari, îndeobște sunt preferați de arhitecți și antreprenori — de cele mai multe ori, ei înșiși neromâni — angajați la lucrările cele mai importante. Această preferință nu cedează uneori nici când e vorba de lucrări de construcție angajate la Stat și instituții publice.

Din păcate, așa stau lucrurile, în ciuda afișerii atâtor declarații și atâtor măsuri pentru o mai largă întrebuințare a elementului autohton. Meseriașul străin răzbate mai ușor decât meseriașul nostru.

De ce?

Intâi, pentrucă majoritatea celor cari clădesc în marile centre sunt ei înșiși străini și, ca atare, n'au nici o slăbiciune specială pentru autohtoni, ci dimpotrivă. Apoi, pentrucă, chiar dacă proprietarul nu-i străin, se întâmplă să fie arhitectul sau antreprenorul, cari, de obicei, lucrează numai cu lucrători și maeștri străini.

Dar meseriașul străin mai are un mijloc de-a se plasa ușor: lucrează pe credit. Se mulțumește să primească un avans oarecare, iar pentru rest ia poliță.

Cum își procură el materialele necesare și cum își plătește ajutoarele? De unde mijloace, de unde credit, cine-l ajută? Fapt e, că posibilitățile de lucru ale străinilor și minoritarilor sunt mai lesnicioase decât ale românilor, cari, chiar după intrarea în funcțiune a Creditului meșteșugăresc, au rămas tot atât de neajutați.

Autoritatea are, desigur, un rol hotărâtor în cercetarea acestei situații, lichidând mai întâi, odată pentru totdeauna, capitolul pașaportarilor; neangajând la lucrările publice și la construcțiile instituțiilor de stat, județ, comună, decât lucrători, maeștri și meseriași români; accelerând și amplificând funcționarea creditelor meșteșugărești. La rându-i, însă, nici meseriașul român nu trebue să se legene în credința că dacă e român i se cuvine totul de-a gata, că are numai drepturi fără îndatoriri. Să se organizeze cât mai bine între ei, meșteșugarii noștri — dar nu numai în vederea agitațiilor și protestelor ci și în vederea unei afirmări a educației și a conștiinciozității profesionale, care din păcate, lasă foarte mult de dorit.

Greutățile politicei de destindere in chestia spaniolă

OXO

Repetatele atacuri contra vaselor comerciale britanice au provocat protestările energice ale opiniei publice din Anglia și au determinat pe d. Chamberlain să intervină cu hotărâre spre a face să înceteze aceste bombardări nejustificate și susceptibile de a agrava situația internațională și mai ales de a întârzia și a primejdui aplicarea acordului anglo-italian.

Ultimele știri anunță că agentul guvernului britanic pe lângă guvernul generalului Franco a părăsit Burgos spre a duce la Londra răspunsul generalissimului naționalist, iar pe de altă parte, autorizat de d. Chamberlain, ambasadorul britanic la Roma a avut o lungă întrevedere cu d. Ciano, ministrul de externe italian, cerându-i intervenția Italiei pentru încetarea bombardărilor efectuate de aviația în serviciul naționaliștilor spanioli.

Este, într'adevăr, un lucru ciudat: de câte ori licăresc speranțe de destindere, de câte ori apropierea între Italia și Anglia și între Franța și Italia devine mai posibilă, survine un fapt nou, care turbură apele și care încarcă iar atmosfera. Ce interese nemărturisite, ce factori ascunși contracarează în permanență sforțările oamenilor de bine cari încearcă o sinceră colaborare întru asigurarea păcii europene?

Guvernul din Roma — după cum afirmă d. Virginio Gayda în ziarul „Giornale d'Italia" — n'a putut interveni la Burgos decât pe cale discretă spre a nu atinge susceptibilitatea generalului Franco și n'a putut obține decât promisiunea că aviatorii naționaliști „atunci când va fi posibil vor face o discriminare în favoarea Angliei".

Poate fi mulțumită opinia publică britanică de acest răspuns? Constitue oare acest „când va fi posibil" o garanție pentru securitatea vaselor comerciale britanice? Rămâne de văzut. Este însă evident că situația e departe de a fi calificată și că din această cauză opinia publică engleză exercită o serioasă presiune asupra guvernului britanic.

Această situație are de altfel repercursiuni serioase și asupra acordului anglo-italian a cărui aplicare este mereu întârziată. Valoarea acestui acord era în mare parte și de ordin psihologic. O cât mai repede aplicare a lui ar fi renăscut încrederea generală și ar fi pregătit, poate, un viitor mai liniștit. Dimpotrivă, întârzierea intrării în vigoare a acordului poate aduce o criză de încredere internă în Marea Britanie, ea poate justifica părerea acelora cari s'au arătat sceptici dela început și poate agrava situația internațională.

Sunt de sigur multe puncte negre în situația generală din Europa. Din fericire însă, până acum, grație solidarității anglo-franceze, s'a putut evita agravarea diferitelor conflicte și consecințele diferitelor provocări au putut fi atenuate de hotărârea nestrămutată a celor două mari puteri occidentale de a merge până la limita bunei lor voințe pentru menținerea păcii. Criza spaniolă însă a rămas încă izvorul posibil a celor mai grave evenimente. De aceea, Anglia și Franța n'au ezitat de a face tot ce le-a stat în putință spre a împiedica o agravare a războiului civil din Spania și, rostul însuși al guvernului d-lui Chamberlain a fost din primul moment soluționarea, printr'o politică de înțelegere cu Italia și cu Germania, a crizei spaniole. De aceea, atât guvernul din Paris cât și cel din Londra au făcut energice intervențiuni pe lângă guvernul republican spaniol când acesta, acum câteva zile a amenințat că dacă nu încetează bombardările aviației naționaliste contra orașelor deschise, va aplica represalii chiar contra unor „obiective îndepărtate". Primejdia extinderii războiului civil spaniol a fost astfel din nou evitată de cele două puteri occidentale.

Nu este oare surprinzător că la toate aceste sforțări anglo-franceze nu se arată mai multă bunăvoință și de celelalte state?

Opinia publică din toate țările hotărâte să apere politica de pace, este nu numai surprinsă de această contradicție continuă între ceeace se spune și ceeace se face, între ceeace se promite și ceeace se pune în practică, dar este și îngrijorată fiindcă departe de a se însenina orizontul, el se întunecă din ce în ce mai mult.

Ziarul „Le Temps" relevă cu multă dreptate, această neînțelegere a sforțărilor franco-britanice, în interesul păcii. Intr'un articol asupra crizei din Spania „Le Temps" spune, în concluziune, următoarele:

„Ar fi să disperăm de judecata omenească dacă guvernele marilor națiuni și poporul spaniol el însuși, s'ar lăsa manevrate de intrigi criminale sau măcar de tentative de șantaj politic inavuabile chiar din punctul de vedere al cauzei pe care pretind c'o servesc. Singura politică care se impune în această oră este aceea care tinde să redea crizei spaniole caracterul ei de conflict intern, grăbindu-se retragerea luptătorilor străini și restabilirea controlului internațional creându-se posibilitatea de a se reduce în măsura posibilului durata războiului civil și deschizându-se calea pentru încheierea unui armistițiu și în mod eventual, în lipsa unei decizii militare rapide într'un sens sau altul, pentru a se ajunge la o mediațiune".

Festivitatea dela reg. 1 Grăniceri

M. S. Regele decorează drapelul cu „semnul onorific"
— Darea de seamă în corpul ziarului —

O dovadă de devotament față de M. S. Regina Maria a Iugoslaviei

Belgrad, 30 (Rador). — *In semn de iubire și credință față de M. S. Regina Maria a Iugoslaviei, țăranii din localitatea St. Stevan, din apropiere de Kotor, au oferit Suveranei o capelă din evul mediu.*

Sfințirea solemnă a capelei se va face de Patriarhul Gavrilo în ziua de 3 Iulie.

xXxOOOxXx

Cinci săteni uciși de trăsnet

Ploești, 30 Iunie

O ploae torențială, însoțită de puternice descărcări electrice, s'a abătut astăzi asupra județului nostru.

In com. Vlădeni, locuitorii Niculae Ciungu, Dumitru Ștefan, Anica Ștefan, Elena Gheorghe și Nică Pisoară întorcându-se dela munca câmpului și fiind surprinși de ploae pe drum, s'au refugiat sub un pom de pe marginea șoselei.

La un moment dat, pomul a fost lovit de trăsnet și odată cu el și cei cinci locuitori cari au fost omorâți pe loc.

Fiind anunțat parchetul, a sosit la locul nenorocirii d. procuror Pascu și d. dr. V. Vasiliu-Iași, medic legist pentru facerea autopsiei cadavrelor.

ZIUA CĂRȚII

SCRIERI PENTRU COPII

de N. BATZARIA

Prin „scrieri" înțelegem atât cărțile, cât și revistele ce apar pentru copii. Repetăm: „pentru copii", iar nu „despre copii". Ne-a fost dat să vedem că uneori se face această confuzie și de aceea am socotit că e bine să o relevăm. Nu pot fi considerate, bunăoară, ca scrieri pentru copii lucrările în care se dau părinților sfaturi și îndrumări despre cum trebue să-și crească și să-și îngrijească odraslele. Atât prin cuprinsul lor, cât și prin forma în care sunt scrise, astfel de lucrări nu interesează pe copii și nu-i atrag, nu-i ispitesc să le citească. Insă, caracteristica de căpetenie a unei scrieri pentru copii este să-i atragă pe copii, făcându-i să o citească, fără să se simtă nevoia unui îndemn din partea altei persoane — și cu atât mai puțin nevoia unei obligațiuni.

Nu cuprindem, de asemenea, în scrierile pentru copii manualele de școală.

Este, așa dar, vorba de scrieri — cărți și publicațiuni periodice — menite să trezească în copii gustul de citire, sentimentul de dragoste de neam și țară, sentimente de omenie, de iubire față de aproapele, de milă pentru cei nevoiași, de milă și grije față de animale. Mai departe, combătând pornirile spre îngâmfare, spre egoism, spre o concepție milogă a vieții în sensul de a aștepta totul dela sprijinul și ocrotirea altora, să implânte în mințile fragede ale copilului convingerea că în viață se reușește prin muncă onestă, prin încrederea în forțele proprii, prin silința de a face din copil un om întreg, un luptător optimist, iar nu un milog plângăreț.

Iată cum vedem, în lumina unei experiențe și a unei munci neîntrerupte de douăzeci de ani în domeniul literaturii pentru copii, spiritul de care trebue să fie pătrunse și călăuzite scrierile destinate celor mici.

Succesul însă depinde de forma în care sunt prezintate, de haina în care sunt îmbrăcate ideile de mai sus. In privința aceasta nu se pot da rețete. Totul atârnă de măestria scriitorului, de o aptitudine oarecum înăscută de a putea pătrunde în sufletul copilului, de a putea să-ți însușești modul lui de a gândi, de a simți, de a judeca și de a se exprima.

Firește, așa ceva e greu, este chiar foarte greu. Ca o dovadă putem cita faptul că, deși la toate popoarele s'a scris așa de mult pentru copii, totuși, scrierile care au rezistat timpului și au devenit celebre, sunt incompara-

(Continuare in pag. 2-a)

M. S. Regele a plecat la Sibiu

M. S. Regele,— însoțit de d-nii: Ernest Urdăreanu, ministrul Casei regale; general Mihail, prim-adjutant regal și locotenent-colonel Filitti, adjutant regal. — a părăsit Capitala Joi seară la orele 10 jum. cu un tren regal spre a se duce la Sibiu, unde va asista la solemnitatea înălțării în grad a noilor promoții de sublocotenenți, ce se va desfășura la școala de infanterie din acel oraș.

Pe peronul gării Mogoșoaia, Suveranul a fost salutat la plecare de d-nii:

M. Ghelmegeanu, ministrul comunicațiilor, ad-interim la ministerul muncii; general dr. N. Marinescu, ministrul sănătății publice; baron C. Flondor, mareșalul Palatului; general Iacobici, comandantul corpului II armată; general Petrescu, comandantul piețiî Bucureștî; Gh. Moțăteanu, secretarul general al prefecturii poliției Capitalei.

*

I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea, președintele consiliului de miniștri împreună cu d-nii generali: Argeșanu, ministrul apărării naționale și Paul Teodorescu, ministrul aviației și marinei, au plecat aseară cu un tren special, din gara de Nord la Sibiu.

Statele-Unite nu vor războiu

Declarațiile d-lui Roosevelt la New-York

New-York, 30 (Rador). — Președintele Roosevelt a rostit azi un discurs cu prilejul punerii primei pietre dela temelia clădirilor federale din cadrul viitoarei expoziții universale.

La solemnitate au asistat peste 150 de diplomați străini.

Președintele Roosevelt a început prin a sublinia bunele relații care există între Statele Unite și toate celelalte națiuni și a constatat că situația în numeroase părți ale lumii este destul de „confuză". Și oratorul a adăugat: „Noi nu mai putem să ne dezinteresăm, în sensul cel mai larg al cuvântului, de această stare de lucruri".

Apoi președintele Roosevelt a declarat: „Ne opunem formal războiului. Noi, țările Americei, ne-am pus de acord în mod pașnic pentru a discuta eventualele dificultăți, astfel încât că am îndepărtat dela noi posibilitățile războiului".

Președintele Statelor Unite a încheiat subliniind rolul jucat de expozițiile universale în ce privește stabilirea de contacte în toate domeniile vieții internaționale. Astfel expoziția dela New-York va fi un simbol al păcii și va constitui un pas înainte pe drumul păcii.

Călduri tropicale

35 grade la umbră, în Capitală; 38 grade pe Bărăgan

Căldura excesivă ce o îndurăm de o săptămână și mai bine, a devenit în ultimele două zile de nesuferit. Capitala s'a transformat într'un adevărat cuptor, în care abia mai poți respira. Străzile s'au încins, asfaltul s'a muiat, pereții caselor dogoresc, acoperișurile ard. Cerul e de un senin exasperant. Nici un nor, nici un pic de vânt, nici o adiere. Termometrul urcă, urcă mereu.

Informându-ne la observatorul meteorologic dela Băneasa, ni s'a comunicat că eri s'au înregistrat 54 de grade pe sol, 38 de grade la soare și 34 de grade la umbră. Cu o zi înainte temperatura maximă a fost de 35 grade. Valoarea aceasta reprezintă cea mai ridicată temperatură înregistrată până acum în cursul acestui an. După toate probabilitățile ea va fi depășită în zilele ce urmează.

De altfel toată săptămâna jocul termometrului s'a menținut în jurul cifrelor de mai sus. Zăduful ce simțim cu toții se datorește tocmai acestui fapt. Perioada de căldură ce străbatem, este mult prea lungă și nu prezintă nici o întrerupere în care temperaturile să devie mai moderate

CALDURI MARI IN TOATA ȚARA

Căldura este tot atât de apăsătoare și în câmpia țării Pe Bărăganu s'au notat până la 38 grade la umbră. In Oltenia, termometrul s'a ridicat până la 36 grade la umbră.

In Moldova, căldura a atins 35 de grade la Iași, 34 de grade la Galați, 33 de grade la Roman. In Transilvania temperaturile au oscilat între 31 și 33 de grade. Numai la munte timpul a fost mai plăcut, temperaturile rămânând sub 30 de grade ziua și coborînd până la 10 grade în cursul nopții.

CALDURA SE MENȚINE

Buletinul de eri al Institutului meteorologic anunță același timp cald și pentru ziua de azi. Aerul încins din regiunile mediteraniene a fost adus de vânturile de sud până la noi și aci stând mai mult pe loc s'a încălzit și mai tare sub dogoarea razelor de soare. Cum în situația atmosferică nu se întrezărește deocamdată nici o schimbare, căldura va persista după toate probabilitățile până la ivirea vreunei furtuni, care măcar pentru un moment va putea aduce o răcorire trecătoare.

Ducesa de Kent trece în revistă cadeții marinei comerciale cu prilejul unei serbări de binefacere la Reading

xXOOXx

Germania cumpără petrol din Mexic

Berlin, 30 (Rador). — *Intre Germania și Mexic se pregătește încheerea unui acord pentru cumpărarea unor cantități de petrol mexican.*

Corespondentul agenției „Havas" află din isvor bine informat că este vorba de două tranzacții în valoare de opt milioane mărci.

In schimbul petrolului, Germania să livreze Mexicului mașini pentru fabricarea hârtiei și a mătăsii artificiale.

BIUROCRATISM

de I. VION

Două preciziuni ministeriale au readus în discuție problema biurocratismului funcționăresc, problemă care după părerea noastră trebue să constitue cea dintâi preocupare pentru conducători cari vor o înoire radicală în administrația țării.

Prima preciziune e cuprinsă în expunerea de motive a d-lui ministru Ghelmegeanu la legea de reorganizare a P. T. T.-ului și se referă la un adevăr teoretic, prea deseori nesocotit în practică: FUNCȚIONARII TREBUE SA FIE LA DISPOZIȚIA PUBLICULUI, NU PUBLICUL LA DISPOZIȚIA FUNCȚIONARILOR.

In lupta pe care am dus-o în mod permanent prin coloanele noastre, pentru revendicările marei clase a salariaților publici, ne-am izbit deseori de obiecțiunile contribuabililor cari au mereu de suferit din partea unora din funcționarii, cari nu-și înțeleg nici menirea nici rolul lor în organismul statului.

Mai ales regimul actual care are programul precis stabilit — ordine, muncă, gospodărie — are datoria să desmorțească biurocratismul formalist și tipicar, care încurcă treburile publice, complică problema cea mai simplă, cauzând statului și particularilor pagube incalculabile.

In locul mentalității strâmte ce domnește încă prin ministere și prin biurourile tuturor autorităților publice, trebue o concepție mai largă, o directivă mai suplă, o rezolvire mai promptă spre a înlocui sistemul îmbătrânit al amănărilor specifice administrației noastre.

Cel de al doilea fapt este dispoziținea binevenită pe care ministrul internelor d. Armand Călinescu a dat-o cenzurei de a nu împiedeca publicarea informațiilor și comentariilor privind actele administrative.

Noi arătam zilele trecute rolul de colaborator util al cârmuirii, pe care îl are presa conștientă, obiectivă și cinstită, pentru că trebue să ținem seama că în administrația țării, elementul uman în subordine a rămas acelaș, cu vestigiile vechilor apucături, o reeducare morală neputându-se face, ca prin minune, dela o zi la alta.

Scriam că trebue să intre în mintea organelor subalterne credința că abuzurile sunt sancționate fără întârziere și că opreliștile gândului tipărit nu s'au instituit pentru cei cari își fac interesele lor personale la umbra func-

(Continuare in pag. 2-a)

Serbările pentru congresul sokolilor la Praga

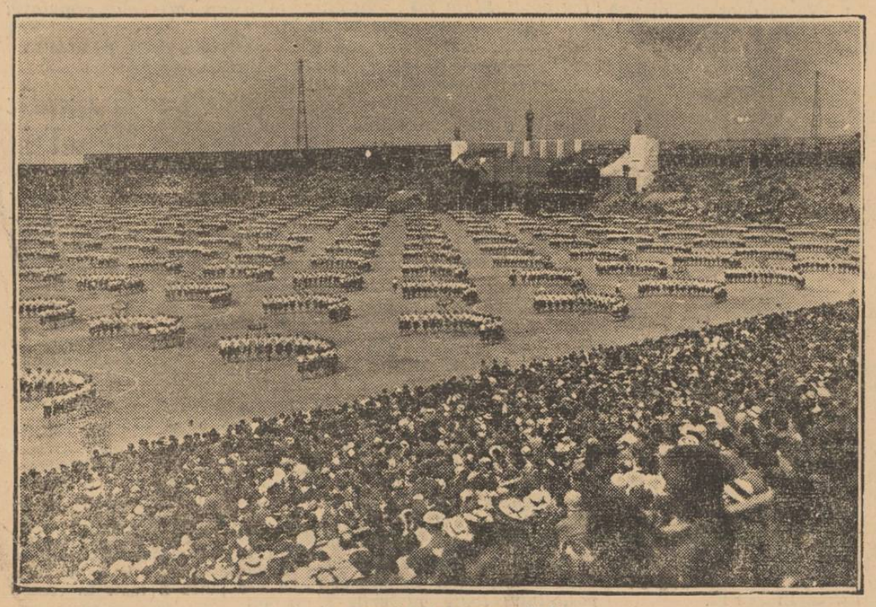

Exerciții de gimnastică

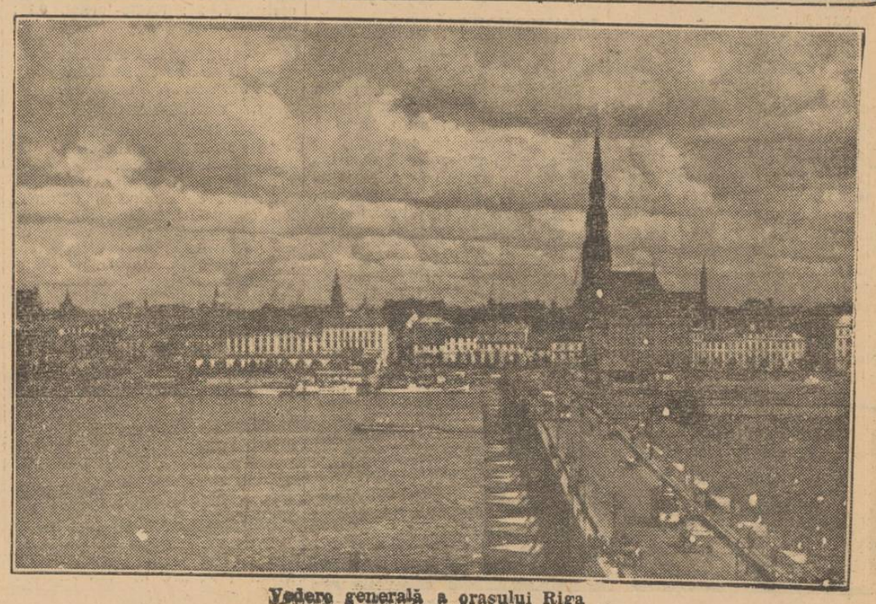

Vedere generală a orașului Riga